

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๑๐๐๙.๖/ว ๕๔ ๘๖

0161

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ
เลขที่รับ 3323
วันที่ 13 เม.ย. 2563
เวลา 13-304
สถานงานคณะกรรมการอาหารและยา

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือในการกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างสมเหตุผลในสถานการณืการแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-๑๙

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

ด้วยขณะนี้มีการเสนอข่าวการศึกษาวิจัยทางสื่อโซเชียลมีเดียที่มีผลชักจูงให้ประชาชน
รวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์ส่วนหนึ่งเชื่อว่าการใช้ยาต้านจุลชีพ ได้แก่ ยารักษามาเลเรีย (คลอโรควิน
หรือไฮดรอกซีคลอโรควิน) ร่วมกับยาปฏิชีวนะ (อะซิโทรมัยซินหรือเลโวฟลอกซาซิน) มีประสิทธิภาพดีในการ
รักษาหรือป้องกันโรคโควิด-๑๙ ส่งผลให้มีประชาชนจำนวนหนึ่งมาขอซื้อยาดังกล่าวจำนวนมาก รวมทั้งเริ่มมี
พฤติกรรมในการกว้านซื้อยาเพื่อกักตุนยาดังกล่าวจากร้านขายยา ซึ่งตามข้อเท็จจริงพบว่าการศึกษาดังกล่าว
ยังมีข้อจำกัดเชิงวิชาการหลายประการ และยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือได้รับการยอมรับว่าการใช้ยาปฏิชีวนะ
จะช่วยในการรักษาไวรัสหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาผู้ติดเชื้อได้ นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าว
จะส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพประชาชนหลายประการดังนี้

๑. ยาคลอโรควินและไฮดรอกซีคลอโรควินเป็นยาขนานหนึ่งที่แพทย์ใช้ร่วมกับยาขนานอื่น ๆ
ในการรักษาโรคโควิด-๑๙ ตามแนวทางการรักษาโรคของกรมการแพทย์ และใช้ภายใต้การกำกับดูแลของ
แพทย์ผู้เชี่ยวชาญในโรงพยาบาลเท่านั้น ดังนั้น หากมีการกักตุนยา หรือมีการซื้อ/การจ่ายยามากเกินจำเป็น
จะทำให้เกิดการขาดแคลนยาสำหรับผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ในโรงพยาบาล

๒. เมื่อประชาชนที่มีอาการเข้าข่ายผู้ต้องสงสัยการเป็นโรคโควิด-๑๙ ซื้อยาปฏิชีวนะมารักษา
ตนเอง จะทำให้ชะลอการเข้าถึงการวินิจฉัยโรคที่แม่นยำ อีกทั้งสามารถแพร่กระจายเชื้อโรคไปยังบุคคลอื่น
ได้อีกต่อไปเรื่อย ๆ ในทางกลับกัน ถ้าผู้ป่วยมีอาการเข้าข่ายและรีบไปพบแพทย์ในทันที จะได้รับการตรวจ
วินิจฉัยโรคอย่างแม่นยำ และได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมและทันท่วงที

๓. หากผู้ป่วยที่ได้รับยาปฏิชีวนะก่อนที่จะเข้ารับการรักษาเป็นโรคดังกล่าวจริง เมื่อเชื้อไวรัส
ลงปอดและมีอาการรุนแรงจนเกิดการติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อนที่ปอด เชื้อแบคทีเรียเหล่านั้นอาจกลายเป็น
เชื้อแบคทีเรียดื้อยา ส่งผลให้เพิ่มความเสี่ยงต่อการป่วยหนักและเสียชีวิตของผู้ป่วยได้

๔. ประชาชนที่ซื้อยาดังกล่าวมีภาวะเสี่ยงต่อผลข้างเคียงด้านยาร้ายแรงหลายประการโดยไม่ได้
รับประโยชน์จากยา เช่น คลอโรควินอาจทำให้จอตาถูกทำลายทำให้สูญเสียการมองเห็น ไชกระดูกถูกกดทำให้
โลหิตจาง เลือดออกง่ายและภูมิคุ้มกันต้านทานโรคต่ำ หรือทำให้หัวใจเสียจังหวะ (QTc prolong) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เมื่อใช้ร่วมกับอะซิโทรมัยซินหรือเลโวฟลอกซาซิน จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตอย่างฉับพลัน (sudden
cardiac death) จากหัวใจเสียจังหวะ เป็นต้น

ในการนี้...

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงขอความร่วมมือท่านในการกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างสมเหตุผลในสถานพยาบาลที่ไม่รับผู้ป่วยค้างคืน และร้านขายยาในพื้นที่จังหวัดของท่าน ระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ดังแนวทางต่อไปนี้

๑) รมัดระวังการจ่ายยาคลอโรควิน ไฮดรอกซีคลอโรควิน ยาอะซิโทรมัซซิน และเลโวฟลอกซาซิน ให้แก่ประชาชนที่มีแนวโน้มจัดซื้อยาเพื่อนำไปรักษาหรือป้องกันโควิด-๑๙ ด้วยตนเอง รวมถึงหากพบพฤติกรรมที่ผิดปกติ ให้ท่านแจ้งมายังกองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในจังหวัดของท่าน เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายโรค รวมถึงป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อนที่ปอดที่เป็นแบคทีเรียดื้อยาจากการใช้ยาอย่างไม่สมเหตุผล ตลอดจนสงวนยาดังกล่าวไว้ใช้ในโรงพยาบาลเพื่อป้องกันการขาดแคลนยาสำหรับผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยาตามแนวทางเวชปฏิบัติรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ ของกรมการแพทย์

๒) รมัดระวังการจ่ายยาปฏิชีวนะทุกชนิด โดยเฉพาะยาที่ใช้ในการรักษาโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน ให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในร้านขายยาตามคู่มือดังกล่าวในเว็บไซต์ National Drug Information (NDI) ทั้งนี้ ท่านสามารถดาวน์โหลดแนวทางการใช้ยาอย่างสมเหตุผลได้ตาม QR code ที่ปรากฏด้านล่าง ทั้งนี้ เอกสารดังกล่าวสามารถดาวน์โหลดผ่านช่องทาง QR code ข้างล่าง และหากท่านพบพฤติกรรมไม่เหมาะสม โปรดแจ้งมายังกองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณากำกับดูแลตามแนวทางข้างต้นด้วย จะเป็นพระคุณ

เรียน ชม. กก.จ. สมุทรปราการ
แจ้งขอรับเป็นกรณีพิเศษ
รศ. กิ่งกมล
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา
SINWAT

(นายรังสรรค์ วงษ์บุญหนัก)
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรโชค ต่างวิวัฒน์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

เลขาฯ กก.จ.สมุทรปราการ

๐๐๗

(นายพรณรงค์ ศรีม่วง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

14 เม.ย. 2563

กองยา กลุ่มนโยบายแห่งชาติด้านยา
โทร ๐ ๒๕๕๐ ๗๑๕๕
โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๗๓๔
Email: drugshortages.th@gmail.com

คู่มือการใช้ยาสมเหตุผลในร้านยา

คู่มือการดำเนินงานโครงการโรงพยาบาล
ส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล